

سازمان آموزش عالی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شاخص علوم

فروغ

پژوهشگاه: ۷۰

مدیریت: ۱۹

مدیریت طرح های توسعه

www.ketab.ir

نویسندگان :

دکتر سید اکبر نیلی پور طباطبایی

(عضو هیئت علمی پژوهشگاه شاخص پژوه، دانشگاه اصفهان)

مهندس شیرین بابلیان

سرشناسه: نیلی پور طباطبایی، سیداکبر، ۱۳۳۷ -

عنوان و نام پدیدآور: مدیریت طرح‌های توسعه / تألیف سیداکبر نیلی پور طباطبایی، شیرین بابلیان؛

مدیریت تولید پژوهشگاه مهندسی بحرانهای طبیعی شاخص پژوه

مشخصات نشر: اصفهان: پارس ضیاء، علم آفرین، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: کک، ۳۳۸ص: مصور (بخشی رنگی)، جدول (بخشی رنگی)، نمودار (بخشی رنگی).

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۴۷-۰۹-۲

یادداشت: کتابنامه: ص ۳۲۶-۳۲۷

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: مدیریت طرح‌ها

موضوع: رشد اقتصادی - مدیریت

شناسه افزوده: بابلیان، شیرین، ۱۳۶۱

شناسه افزوده: پژوهشگاه مهندسی بحران‌های طبیعی شاخص پژوه

رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ ۴۹۴۴ HD۶۹

رده بندی دیویی: ۶۵۸/۴۰۴

شماره کتابشناسی ملی: ۳۵۳۵۳۸۴

مدیریت طرح‌های توسعه

تألیف: سیداکبر نیلی پور طباطبایی، شیرین بابلیان

طرح جلد: هریده شک نفس

گرافیک: صدیق مسگری

طرح بسم ا...: ندا قاسمیپور

صفحه آرا: عبدالحمید کریمی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

نوبت چاپ: چاپ اول/۱۳۹۳/قطع وزیری/۱۰۰۰ نسخه/۳۳۸ صفحه

ناشر: انتشارات پارس ضیاء، ناشر همکار: انتشارات علم آفرین

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۴۷-۰۹-۲

نظارت بر چاپ: دفتر خدمات کتاب و نشر (نظام الدین)

لیتوگرافی متن: کوثر، لیتوگرافی رنگی: آسمان

چاپ متن: فرزندگان، چاپ رنگی: صبا، صحافی: ایران زمین

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

فصل اول:	۱۹
توسعه اقتصادی و مفاهیم آن	۱۹
۱-۱- مفهوم توسعه	۱۹
۲-۱- تفاوت رشد و توسعه اقتصادی	۲۰
۳-۱- دولت و توسعه اقتصادی	۲۴
۴-۱- راهبردهای مختلف توسعه اقتصادی	۲۷
۵-۱- اسلام و توسعه اقتصادی	۲۸
۶-۱- توسعه و عدالت اجتماعی	۲۹
۷-۱- شاخص‌های توسعه اقتصادی	۳۱
۸-۱- الگوهای مهم توسعه	۳۲
۸-۱-۱- الگوی رشد اقتصادی	۳۲
۸-۱-۲- الگوی تلفیقی توسعه اقتصادی - اجتماعی	۳۲
۸-۱-۳- الگوی نیازهای اساسی	۳۲
۸-۱-۴- الگوی توسعه درون‌زا	۳۳
۸-۱-۵- الگوی اقتصادی - اجتماعی در ایران	۳۴
۹- دلایل انتخاب الگوی اقتصادی اجتماعی:	۳۴
۱۰-۱- راهبردهای الگوی اقتصادی - اجتماعی توسعه در ایران	۳۴
۱۰-۱-۱- راهبرد حفظ میانی نظام ارزشی	۳۵
۱۰-۱-۲- راهبرد تعدیل جایگاه دولت در اقتصاد	۳۵
اصل چهل و چهارم قانون اساسی	۳۵
۱۰-۱-۳- راهبرد تقویت خودباوری ملی	۳۶
۱۰-۱-۴- راهبرد مدیریت سرمایه انسانی، فیزیکی و فناوری	۳۶
۱۰-۱-۵- راهبرد تغییر الگوی مدیریت مالی دولت	۳۷
۱۰-۱-۶- راهبرد مدیریت اقتصاد متوازن	۳۷
۱۰-۱-۷- راهبرد توسعه صنایع	۳۸
۱۰-۱-۸- راهبرد تحول و بهره‌برداری	۳۸
۱۱- چشم‌انداز بیست ساله و توسعه	۳۹

۴۰	۱۲-۱- طرح‌های توسعه ملی
۴۰	۱-۱۲-۱- ویژگیها
۴۵	۱-۱۲-۲- ایجاد بسترهای مناسب
۴۷	۱-۱۲-۳- بخشی نگری
۴۸	۱-۱۲-۴- توسعه انسانی
۴۹	۱-۱۲-۵- اهمیت مدیریت پروژه
۵۱	۱-۱۲-۶- عدم تحقق اراده ملی
۵۳	شرکت ملی نفت ایران در سال‌های برنامه چهارم توسعه (۸۶-۱۳۸۴)
۵۳	۱-۱۳- بهره‌برداری از طرح‌های مهم توسعه‌ای طی سال‌های برنامه چهارم توسعه (۸۶-۱۳۸۴)
۵۴	
۶۲	طرح‌های توسعه‌ای شرکت ملی فولاد ایران
۶۸	برنامه‌های توسعه‌ای در «شرکت ملی صنایع مس ایران»
۶۸	طرح لیچینگ
۷۵	فصل دوم:
۷۵	معرفی پروژه
۷۵	۲-۱- تعریف پروژه
۷۷	۲-۱-۱- موقتی بودن
۷۷	۲-۱-۲- منحصر بفرد بودن محصولات، خدمات و یا نتایج یک پروژه
۷۸	۲-۱-۳- توصیف گام به گام جزئیات پیشرفت یک پروژه
۷۹	۲-۲- چرخه حیات پروژه
۸۰	۲-۲-۱- خصوصیات چرخه حیات پروژه
۸۲	۲-۳- فازهای پروژه
۸۳	۲-۴- ذی‌نفعان پروژه
۸۵	۲-۵- سازمان یک پروژه
۸۶	۲-۵-۱- برنامه ریزی سازمان (انواع سازماندهی وظیفه‌ای، ماتریسی)
۸۸	۲-۵-۲- سازمان وظیفه‌ای
۸۸	۲-۵-۳- مزایای سازمان‌های وظیفه‌ای
۸۸	۲-۵-۴- معایب سازمان‌های وظیفه‌ای
۸۹	۲-۵-۳- سازمان ماتریسی
۹۰	۲-۵-۳-۱- مزایای سازمان ماتریسی
۹۰	۲-۵-۳-۲- معایب سازمان ماتریسی
۹۲	۲-۵-۴- ساختار سلسله‌مراتبی (وظیفه‌ای) یا (ماتریسی)؟

۹۲.....	۲-۵-۱- مزایا و معایب سازماندهی بر اساس ساختار سلسله مراتبی (وظیفه‌ای):
۹۴.....	۲-۵-۵- ساختار ماتریسی
۹۴.....	۲-۵-۱- فواید سازماندهی بر اساس ساختار ماتریسی
۹۵.....	۲-۵-۶- سازمان پروژه‌های (Projectile Organization)
۹۵.....	۲-۵-۶-۱- مزایا
۹۵.....	۲-۵-۶-۲- معایب
۹۶.....	۲-۶- مدیریت پروژه چیست؟
۹۸.....	۲-۷- گروه‌های فرآیندی مدیریت پروژه
۱۰۲.....	۲-۸- حوزه‌های دانشی مدیریت پروژه
۱۰۳.....	۲-۸-۱- مدیریت یکپارچگی پروژه
۱۰۳.....	۲-۸-۲- مدیریت محدوده پروژه
۱۰۴.....	۲-۸-۳- مدیریت زمان پروژه
۱۰۴.....	۲-۸-۴- مدیریت هزینه پروژه
۱۰۴.....	۲-۸-۵- مدیریت کیفیت پروژه
۱۰۵.....	۲-۸-۶- مدیریت منابع انسانی پروژه
۱۰۵.....	۲-۸-۷- مدیریت ارتباطات پروژه
۱۰۵.....	۲-۸-۸- مدیریت ریسک پروژه
۱۰۵.....	۲-۸-۹- مدیریت تدارکات پروژه
۱۰۶.....	۲-۸-۱۰- مدیریت ذی‌نفعان پروژه
۱۰۸.....	۲-۹- وظایف مدیریت پروژه
۱۱۰.....	۲-۱۰- دفتر مدیریت پروژه
۱۱۰.....	۲-۱۰-۱- تعریف دفتر مدیریت پروژه
۱۱۲.....	۲-۱۰-۲- وظایف دفتر مدیریت پروژه:
۱۱۸.....	۲-۱۰-۳- سطوح بلوغ دفتر مدیریت پروژه
۱۱۸.....	۲-۱۰-۳-۱- طیف شایستگی PMO:
۱۳۱.....	فصل سوم:
۱۳۱.....	آشنایی با کلیات مدیریت طرح‌های توسعه
۱۳۱.....	۳-۱- طرح چیست؟
۱۳۲.....	۳-۲- مدیریت طرح چیست؟
۱۳۳.....	۳-۳- فرآیندهای مدیریت طرح
۱۳۳.....	۳-۳-۱- ورودی‌ها و خروجی‌های مشترک
۱۳۵.....	۳-۴- گروه‌های فرآیندی مدیریت طرح

۱۳۶	۳-۵ حوزه‌های دانشی مدیریت طرح
۱۴۱	۳-۶ مقایسه میان مدیریت پروژه، مدیریت طرح و مدیریت پورتفولیو
۱۴۲	۳-۷ شباهت‌ها و تفاوت‌های فرآیندهای مدیریت طرح و مدیریت پروژه
۱۴۳	۳-۸ رابطه میان مدیریت پورتفولیو، طرح و پروژه
۱۴۳	۳-۸-۱ ارتباط بین مدیریت طرح و مدیریت پروژه
۱۴۵	۳-۸-۲ ارتباط بین مدیریت طرح و مدیریت پورتفولیو
۱۴۶	۳-۸-۳ تعاملات میان مدیریت پورتفولیو، طرح و پروژه
۱۴۷	۳-۹ دفتر مدیر طرح
۱۴۸	۳-۱۰ چگونه یک طرح را شروع کنیم؟
۱۴۸	۳-۱-۱ گام اول - شکل‌دهی تیم رهبری و مدیریت طرح
۱۴۹	۳-۱-۲ گام دوم - شناخت طرح
۱۴۹	۳-۱-۳ گام سوم - امکان‌سنجی و تعیین ریسک طرح
۱۵۱	۳-۱-۴ گام چهارم - تهیه منشور طرح (Charter)
۱۵۵	۳-۱-۵ گام پنجم - تهیه متن قرارداد
۱۵۷	فصل چهارم:
۱۵۷	آشنایی با روش‌های برنامه‌ریزی سازمان طرح‌های توسعه و ساختار آنها
۱۵۷	چگونه یک پروژه یا طرح را برنامه‌ریزی کنیم؟
۱۵۷	۴-۱ گام اول برنامه‌ریزی سازمان
۱۵۹	۴-۲ گام دوم: تشخیص و تعیین فعالیت‌ها
۱۵۹	۴-۲-۱ فعالیت چیست؟
۱۵۹	۴-۲-۲ تشخیص فعالیت‌ها
۱۶۱	۴-۲-۳ معیارهای تعیین تعداد سطوح شکست
۱۶۱	۴-۲-۴ انواع ساختارهای شکست
۱۶۲	۴-۲-۴-۱ ساختار شکست محصول
۱۶۲	۴-۲-۴-۲ ساختار شکست مدیریتی
۱۶۳	۴-۲-۴-۳ ساختار شکست عملیات
۱۶۴	۴-۲-۴-۴ ساختار شکست مالی
۱۶۴	۴-۲-۴-۵ ساختار شکست جغرافیایی
۱۶۵	۴-۲-۴-۶ ساختار شکست سیستمی
۱۶۵	۴-۲-۵ ایجاد WBS: ورودی‌ها
۱۶۶	۴-۲-۶ ابزارها و تکنیک‌های ایجاد WBS:
۱۶۶	تجزیه

۱۷۰	۷-۲-۴- ایجاد WBS: خروجی ها
۱۷۰	۱. WBS
۱۷۱	۲. فرهنگ WBS
۱۷۱	۳. خط مبتنی محدوده
۱۷۲	۴. بروز رسانی اسناد پروژه
۱۷۲	۴-۲-۸- ماتریس مسئولین طرح (نمودار مسئولیت‌ها)
۱۷۷	۴-۳-۳- گام سوم: تهیه شبکه
۱۷۸	۴-۳-۱- روش‌های تحلیل شبکه:
۱۷۹	۴-۳-۱-۱- نمودارهای میله‌ای (گانت)
۱۸۱	۴-۳-۲- روش‌های مبتنی بر تحلیل شبکه
۱۸۱	۴-۳-۱-۲- روش مسیر بحرانی (CPM)
۱۸۲	۴-۳-۲-۲- روش ارزیابی و بازنگری پروژه‌ها (PERT)
۱۸۳	۴-۳-۲-۳- روش گرافیکی ارزیابی و بازنگری پروژه‌ها (GERT)
۱۸۴	۴-۳-۳- طراحی شبکه‌ها
۱۸۴	۴-۳-۱-۳- ساختار شبکه‌های CPM
۱۸۵	۴-۳-۳-۲- تعاریف و ویژگی‌های مربوط به شبکه‌های AOA
۱۸۵	شبکه:
۱۸۵	فعالیت:
۱۸۶	فعالیت مجازی (موهومی):
۱۸۶	رویداد پایه:
۱۸۶	رویداد پوششی
۱۸۷	رویداد آغازین:
۱۸۷	رویداد پایانه:
۱۸۷	فعالیت پیش نیاز:
۱۸۷	فعالیت پیامد یا وابسته:
۱۸۷	۴-۳-۳-۳- نکاتی در رابطه با طراحی شبکه‌ها
۱۸۸	الف: قوانین رسم شبکه‌های برداری (AOA)
۱۸۸	ب: نکات پیشنهادی برای رسم شبکه‌های بردار
۱۸۸	پ: اشتباهات عمومی در طراحی شبکه
۱۹۰	۴-۳-۳-۴- وابستگی‌ها:
۱۹۰	وابستگی‌های طبیعی:
۱۹۰	وابستگی‌های امکاناتی:
۱۹۱	۴-۴-۳- گام چهارم: برآورد مدت زمان، منابع و بودجه فعالیت‌ها
۱۹۲	۴-۴-۱- برآورد با استفاده از داده‌های پیشین
۱۹۳	۴-۴-۲- برآورد با استفاده از شاخص‌ها

۱۹۲.....	۴-۳-۳- برآورد با استفاده از نظرات و آرای خبرگان
۱۹۴.....	۴-۵-۳- گام پنجم: زمانبندی فعالیت ها
۱۹۴.....	۴-۵-۱- علائم و حروف بکار گرفته شده
۱۹۵.....	۴-۵-۲- محاسبه تاریخ‌های وقوع رویدادها
۱۹۶.....	۴-۵-۳- محاسبات حرکت رفت
۱۹۶.....	۴-۵-۳- محاسبات حرکت برگشت
۲۰۰.....	۴-۵-۵- شناوری فعالیتها:
۲۰۴.....	۴-۵-۶- شبکه‌های گره ای
۲۰۸.....	۴-۵-۷- شبکه‌های پیش‌نیازی یا همپوش
۲۰۸.....	۴-۵-۷-۱- تعاریف روابط وابستگی‌ها در شبکه‌های همپوش
۲۱۰.....	۴-۵-۷-۲- محاسبه زودترین زمان شروع و ختم گره (حرکت رفت)
۲۱۰.....	بر این رابطه {EF} مجموعه زودترین تاریخ‌های پایان برای همگی فعالیت‌های شبکه می‌باشد
۲۱۰.....	
۲۱۰.....	۴-۵-۷-۳- محاسبه دیرترین زمان شروع و ختم گره (حرکت برگشت)
۲۱۱.....	۴-۵-۷-۴- شناوری در شبکه‌های همپوش
۲۱۶.....	۴-۶- روش زمانبندی پرت (PERT)
۲۱۷.....	۴-۶-۱- روابط محاسباتی در پرت
۲۱۹.....	۴-۶-۲- تشخیص مسیر بحرانی:
۲۲۰.....	۴-۶-۳- تعیین مسیر بحرانی و وارپانس آن
۲۲۱.....	۴-۶-۴- روش محاسبه احتمالات مربوط به زمان تکمیل طرح ها
۲۲۳.....	۴-۷- روش GERT برای شبکه‌های دارای فعالیت‌های احتمالی
۲۲۳.....	۴-۸- گام ششم برنامه ریزی طرح: موازنه هزینه و زمان
۲۲۴.....	۴-۸-۱- هزینه‌های مستقیم (Direct Cost)
۲۲۴.....	۴-۸-۲- هزینه‌های غیر مستقیم (Indirect Cost)
۲۲۵.....	۴-۹- انواع زمان و هزینه فعالیت
۲۲۶.....	۴-۱۰- شیب یا ضریب زاویه هزینه
۲۲۷.....	۴-۱۱- مدل‌های مختلف موازنه هزینه و زمان
۲۲۷.....	۴-۱۲- روش هیوریستیک
۲۲۷.....	۱- ابتدا باید مسیرهای بحرانی را مشخص کنیم
۲۲۸.....	مرحله اول:
۲۲۹.....	مرحله دوم:
۲۳۲.....	۴-۱۳- روش زیمنس
۲۳۳.....	۴-۱۳-۱- الگوریتم زیمنس

فصل پنجم: ۲۴۵

طراحی شبکه‌ها و کاربردهای آن در مدیریت طرح‌ها ۲۴۵

۱-۵- تبدیل شبکه‌های CPM به نمودارهای گانت ۲۴۵

۱-۱-۵- دستورالعمل طراحی شبکه‌های دارای مقیاس زمان ۲۴۶

۲-۵- تخصیص و تسطیح منابع ۲۵۳

۱-۲-۵- الگوریتم تخصیص منابع محدود ۲۵۴

EAS مجموعه فعالیت‌های واجد شرایط: ۲۵۴

OSS مجموعه فعالیت‌های مرتب شده (آماده زمان بندی): ۲۵۴

۲-۵- روش برگس ۲۶۶

۲-۲-۵- دستورالعمل روش برگس ۲۶۷

فصل ششم: ۲۸۱

رویکردهای کنترل و خاتمه دادن به طرح ۲۸۱

۱-۶- رویکردهای کنترل طرح ۲۸۱

کنترل کمی طرح: ۲۸۱

کنترل کیفی طرح: ۲۸۱

۱-۶-۱- فرایند کنترل کمی طرح ۲۸۱

۱-۶-۲- منحنی S پیشرفت فیزیکی طرح ۲۸۳

۱-۶-۳- آنالیز ارزش کسب شده ۲۸۴

۱-۶-۵- تجزیه و تحلیل هزینه: ۲۸۵

۱-۶-۶- تجزیه و تحلیل زمان ۲۸۶

۱-۶-۷- علل انحراف از برنامه ۲۹۲

۲-۶- خاتمه دادن به طرح ۲۹۳

۱-۶-۲- گزارش وضعیت نهایی و ارائه مستندات طرح ۲۹۴

۲-۶-۲- ارزیابی نهایی طرح ۲۹۴

۲-۶-۳- تهیه و تنظیم موارد آموزنده طرح ۲۹۴

۲-۶-۴- ارائه و انتشار گزارش طرح ۲۹۵

۲-۶-۵- اخذ گواهی تأییدیه طرح ۲۹۵

فصل هفتم: ۲۹۷

استانداردهای مدیریت طرح‌ها و پروژه‌ها ۲۹۷

۱-۷- مدل‌های بلوغ ۲۹۸

۲-۷- مدل بلوغ سازمانی در مدیریت پروژه ۲۹۹

۲۹۹.....	۳-۷- ساختار مدل‌های بلوغ مدیریت پروژه
۳۰۰.....	۴-۷- معرفی برخی از مدل‌های بلوغ مدیریت پروژه
۳۰۱.....	۱-۴-۷- مدل بلوغ فرایندهای مدیریت پروژه
۳۰۲.....	۲-۴-۷- مدل بلوغ برکلی
۳۰۲.....	۳-۴-۷- مدل بلوغ مدیریت پروژه PMSolution
۳۰۳.....	۴-۴-۷- مدل بلوغ کرزنر (PMMM)
۳۰۴.....	۵-۴-۷- مدل بلوغ سازمانی مدیریت پروژه (OPM3)
۳۰۵.....	۵-۷- نمایش کلی از استاندارد ISO 10006: 2003
۳۰۶.....	۶-۷- نمایش کلی از استاندارد PMBOK
۳۰۶.....	۷-۷- مقایسه اجمالی استانداردهای PMBOK و ایزو ۱۰۰۰۶
۳۰۷.....	۱-۷-۷- ویژگی‌های یک پروژه
۳۰۷.....	۲-۷-۷- برنامه کیفیت (Quality Plan)
۳۰۷.....	۳-۷-۷- اصول مدیریت کیفیت در فرایندهای راهبردی (Strategic Processes)
۳۰۸.....	۴-۷-۷- مسئولیت مدیریت
۳۰۸.....	۵-۷-۷- عملیات مدیریت
۳۰۹.....	۶-۷-۷- تمرکز بر مشتریان / ذینفعان
۳۰۹.....	۷-۷-۷- رهبری / مدیریت عمومی
۳۱۰.....	۸-۷-۷- مشارکت افراد
۳۱۰.....	۹-۷-۷- فرایند و رویکرد سیستمی به مدیریت
۳۱۰.....	۱۰-۷-۷- بازبینی‌های مدیریت / ارتباطات
۳۱۱.....	۱۱-۷-۷- فرایندهای مرتبط با منابع
۳۱۱.....	۱۲-۷-۷- فرایندهای مرتبط با پرسنل
۳۱۱.....	۱۳-۷-۷- درک ماهیت محصول
۳۱۲.....	۱۴-۷-۷- سنجش، تحلیل و پیشرفت
۳۱۲.....	۸-۷- اهمیت استاندارد ایزو ۱۰۰۰۶ در مدیریت پیوسته پروژه
۳۱۳.....	۹-۷- دستاوردهای استفاده از ایزو ۱۰۰۰۶ و PMBOK در مدیریت پروژه ها
۳۱۵.....	۱۰-۷- راهنمای مدیریت پروژه ISO 21500
۳۱۸.....	۱۱-۷- شایستگی مدیر پروژه
۳۱۸.....	۱-۱۱-۷- عوامل اصلی و اساسی موفقیت پروژه
۳۱۹.....	۲-۱۱-۷- جنبش تعیین شایستگی‌های مدیریت پروژه
۳۲۰.....	۳-۱۱-۷- شایستگی‌های مبتنی بر عملکرد
۳۲۰.....	۱- تعاریف شایستگی

- ۲- شایستگی مبتنی بر عملکرد..... ۳۳۱
- ۳- نوع شایستگی‌های مدیر پروژه..... ۳۳۱
- ۷-۱۱-۴- استانداردهای شایستگی مدیر پروژه..... ۳۳۳
- ۳۳۳ استاندارد ملی شایستگی مدیریت پروژه استرالیا
- ۳۳۳ * استاندارد شایستگی مدیریت پروژه ساختمان در انگلیس (ECITB)
- ۳۳۴ استاندارد شایستگی‌های مدیریت پروژه آفریقایی جنوبی
- ۳۳۴ * استاندارد توسعه شایستگی مدیر پروژه (PMCDF) انجمن مدیریت پروژه (PMI) آمریکا

منابع:..... ۳۳۶

پیوست..... ۳۳۹

ابلاغ سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه در چارچوب سند چشم‌انداز بیست ساله (۸۷/۱۰/۲۱) ۳۳۹

سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران..... ۳۳۰

پیش‌گفتار

خدای بزرگ را سپاسگزاریم که این فرصت را عنایت فرمود: تا کتاب حاضر را به عنوان خدمتی ناقابل‌جهت استفاده دانشگاهیان گرامی و دست اندرکاران محترم طرح‌ها و پروژه‌های بخش‌های مختلف صنعت، خدمات و کشاورزی کشور عزیزمان ایران تالیف و تقدیم نماییم.

بی‌گمان حرکت از فقر به سمت رفاه، از وابستگی به سمت استقلال و آزادی، از بیسوادی به سمت قله‌های علم و فناوری، آرمان تمامی کشورهاست. دستیابی به استقلال اقتصادی، امنیت جامع، حفظ استقلال و کیان کشور و تحقق عدالت اجتماعی، بدون تردید از اهداف توسعه کشورست، که برای تعالی و الهی گونه شدن انسان‌ها، دنبال می‌شود. کشورها برای تحقق این آرمان‌ها، برنامه و طرح‌های توسعه‌ای چندگانه تعریف و دل در گرو به ثمر نشستن آنها می‌بندند و این در حالیست که تعریف و اجرای درست، دقیق و به موقع این طرح‌ها و پروژه‌ها از مهمترین نیازهای آن می‌باشند.

در گذشته‌ای نه چندان دور دیدگاه سنتی مدیریت پر وژه مبنی بر تاکید بر سه جنبه زمان، هزینه و کیفیت بر سازمان‌ها و شرکتها حاکم بود و هم اکنون نیز وجود آن در بخش‌های قابل توجهی از کشور ملموس می‌باشد در حالی که شرایط اقتصادی متغیر و رقابتی‌تر شدن محیط، مدیران پروژه‌ها و طرح‌ها را به کسب و کارگرایی بیشتر سوق می‌دهد.

اکنون که حدود یک دهه از ابلاغ سیاستهای کلی برنامه‌های توسعه کشور در چارچوب سندچشم‌انداز بیست ساله (۱۴۰۴ - ۱۳۸۴) و با رویکرد مبنایی پیشرفت و عدالت، گذشته است، به پروژه‌ها و طرح‌ها از منظر راهبردی و به عنوان بخشی از کسب و کارها و بنگاه‌ها نگاه می‌شود که هدف آن کسب ارزش برای همه ذینفعان می‌باشد. بر این اساس در کتاب حاضر سعی شده تا در مورد پروژه‌ها، طرح‌ها، پورتفولیوها، ویژگی‌ها،

نحوه مدیریت آنها، استانداردها و مدل‌های بلوغ در حد کفایت بحث و بررسی صورت گیرد تا آنچه فعالان در حوزه مدیریت پروژه به دانستن آن نیاز دارند به صورت یکجا، یکپارچه و کاربردی بیان شده باشند.

در فصل اول این کتاب به مفهوم توسعه، راهبردهای توسعه و راهبرد کشورمان مبنی بر الگوی اقتصادی-اجتماعی تشریح و مسیرهای توسعه اقتصادی و چگونگی طرح ریزی و تدوین طرح‌های توسعه پرداخته شده است.

در فصل دوم مفهوم پروژه، ده حوزه دانشی مطرح در مدیریت پروژه و دفتر مدیریت پروژه تشریح و چگونگی حرکت در مسیر شایستگی دفتر به منظور همسویی با راهبردهای کسب و کار بیان شده تا آنچه در مدیریت پروژه نیازست بیان شده باشند.

در فصل سوم مفهوم طرح، پورتفولیو، مدیریت آنها، دوازده حوزه دانشی مطرح در مدیریت طرح و دفتر مدیریت طرح بیان و در ادامه گام‌های عملی برای آغاز طرح معرفی شده و طی پنج گام به تشریح این مراحل پرداخته شده است.

در فصل چهارم چگونگی برنامه‌ریزی سازمانی طرح‌های توسعه طی شش گام، تبدیل شبکه‌ها با نمودارها، تخصیص و تسطیح منابع و رویکردهای کنترل و خاتمه دادن به طرح‌ها ارائه شده‌اند.

در فصل پنجم به طراحی شبکه‌ها و کاربردهای آن در مدیریت طرح‌ها از جمله تخصیص و تسطیح منابع و روش‌های نظام‌مند آنها اشاره شده و در آن توجه جدی به ساختار شکست کار به عنوان ستون فقرات طراحی شبکه‌ها مبذول شده است.

در فصل ششم به رویکردهای کنترل و خاتمه دادن به طرح‌ها، نحوه تجزیه و تحلیل هزینه‌ها، علل انحرافات، نحوه ارائه مستندات و چگونگی ارزیابی نهایی طرح‌ها پرداخته شده است.

و در فصل هفتم به موضوعی که می‌توان آن را نقطه عطفی در دانش مدیریت پروژه دانست اشاره شده است. موضوعی به نام استانداردهای مدیریت پروژه و مدل‌های بلوغ تا به کمک این مفاهیم بتوان پایگاه دانشی مناسبی ایجاد نموده و ابزارهای ارزیابی و بهبود را به صورت جامع و البته هر چند اجمالی مطرح نموده باشیم.

بدین وسیله از همکاری‌های ارزشمند کلیه عزیزانی که به نحوی در تهیه این کتاب همکاری داشته‌اند به ویژه آقای مهندس محمد جمالی و سرکار خانم مهندس فریده

نیک نفس تشکر و سپاسگزاری می‌نماییم. امیدست کتاب حاضر، هر چند که عاری از اشکال‌ها و نارسایی‌ها نخواهد بود، مورد قبول جامعه محترم دانشگاهیان و دست اندرکاران محترم بخش‌های مختلف صنعت، خدمات و کشاورزی کشور قرار گرفته و نویسندگان را از نقطه نظرات اصلاحی و راهنمایی‌های خود بی‌نصیب نگذارند.

فروردین ماه ۱۳۹۳

سید اکبر نیلی پور طباطبایی

شمیرین بابلیان

www.ketab.ir